

Nr 712

Av herr Nyström m. fl. om utredning angående lots- och fyrväsendets framtida organisation.

(Lika lydande med motion nr 619 i Första kammaren)

I ett den 24 september 1968 dagtecknat slutbetänkande har lotsorganisationsutredningen framlagt förslag till lots- och fyrväsendets framtida organisation.

Efter genomgång av betänkandet av den del som berör avsnittet Stockholm—Furusund—Svartklubben och de yttranden som gjorts av berörda lotsplatschefer, lotsar och kommunala myndigheter har framkommit att betänkandet är behäftat med en del felaktigheter vad det gäller siffermaterialet och sakuppgifterna; därför är ett slutgiltigt ställningstagande till problematiken uteslutet.

Tanken bakom utredningen har varit att lots- och fyrväsendets verksamhet skall vara självbärande. Denna tanke är naturligtvis i och för sig behjärtansvärd, men man måste i detta sammanhang se efter till vilket pris man lyckas åstadkomma detta mål. Lotsningsfrekvensen har enligt betänkandet minskat från 86 000 år 1964 till beräknat 53 000 år 1968 i hela landet. Orsaken till detta kan givetvis diskuteras, men en mycket starkt bidragande orsak är den kraftiga höjning av lotsningsavgifterna som skedde den 1 januari 1967. Denna höjning har givetvis resulterat i att respektive redare påverkat sina skeppare att i görligaste mån undvika att anlita lots för att därigenom minska sina kostnader, vilket i sin tur resulterat i en väsentligt osäkrare trafik i våra lotsleder och därav följande grundstötningar och kollisioner. Utredningen jämför lots- och fyrväsendets verksamhet med andra verksamheter inom transportområdet. Detta måste nu enligt vår uppfattning vara helt felaktigt, då man väl närmast får jämföra lots- och fyrväsendets verksamhet med polisväsendets (trafikpolisens) verksamhet. Lotsens uppgift i detta sammanhang är ju att hjälpa den yrkesmässiga sjötrafiken i våra lotsleder. Utredningen åsidosätter enligt vad vi kan finna det primära i denna verksamhet, nämligen sjösäkerheten och havsövervakningen. Man förbigår den förebyggande verksamhet som lotsarna upprätthåller genom sin närvaro ombord på fartygen, nämligen för att förhindra nedskräpning och oljeskador i våra vackra skärgårdar. Detta problem har ju aktualiserats mer och mer de senaste åren och skulle, om så stora delar av våra skärgårdar blir obevakade, säkerligen komma att få oöverskådliga följder.

Utan tvivel kommer enligt utredningens förslag sjösäkerheten att allvarligt försämrats och en effektiv havsövervakning att försvåras eller omöjliggöras. Härjämte medför förslaget synnerligen svåra ekonomiska konsekvenser för berörda kommuner. Arbetskraft kommer att friställas, som blir svår att omplacera.

Som sammanfattning anser vi att förslaget innebär förlängda gångtider, försämrad lotsservice, försämrad sjöräddning och en försämrad kustbevakning. Förslaget kan på intet sätt behandlas som en isolerad företeelse utan måste ingå i ett större samhällspolitiskt handlingsprogram. I annat fall kommer samhället samtidigt som det vidtar åtgärder för att stärka näringslivet inom vissa områden och regioner att försvaga insatsernas effekt genom ett begränsat driftekonomiskt resonemang på andra områden av nyckelkaraktär.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en ny allsidig utredning angående lots- och fyrväsendets framtida organisation.

Stockholm den 28 januari 1969

Bror E. Nyström (s)

Bengt Wiklund (s)
i Härnösand

Lilly Bergander (s)

Tage Hansson (s)
i Piteå

Folke Trana (s)

Ingvar Svanberg (s)

Erik Hammarsten (s)

Birger Rosqvist (s)

Gunnar Gustafsson (s)
i Uddevalla

Nils Fridolfsson (s)
i Rödeby